

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIŲ PAŠALPŲ ŠEIMOMS, AUGINANČIOMS VAIKUS, ĮSTATYMAS

1994 m. lapkričio 3 d. Nr. I-621
Vilnius

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas reglamentuoja valstybinių pašalpų mokėjimą auginančioms vaikus šeimoms, kurioms labiausiai reikalinga valstybės socialinė parama, taip pat našlaičių ir likusių be tėvų globos vaikų rėmimą.

Įstatymo nustatytos pašalpos, jeigu kitaip nenustatyta kituose Lietuvos Respublikos įstatymuose ir Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse, mokamos:

- 1) Lietuvos Respublikos piliečiams, kurių nuolatinė gyvenamoji vieta yra Lietuvos Respublikoje;
- 2) užsieniečiams (užsienio valstybės pilietybę turintiems asmenims arba asmenims be pilietybės), turintiems leidimą nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje;
- 3) asmenims, įstatymų nustatyta tvarka Lietuvos Respublikoje turintiems pabėgėlio statusą.

Jei šio straipsnio antrojoje dalyje nurodytas sąlygas atitinka tik vienas iš tėvų, šio įstatymo 2, 4, 4⁽¹⁾, 6 straipsniuose nustatytos pašalpos mokamos jam tuomet, kai vaikas gyvena kartu su juo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-168](#), 2001 01 25, Žin., 2001, Nr. 16-495 (2001 02 21)

2 straipsnis. Vienkartinė pašalpa gimus kūdikiui

Gimus kūdikiui, motinai (tėvui) ar globėjui mokama 6 minimalių gyvenimo lygių (toliau – MGL) dydžio vienkartinė pašalpa. Ji mokama už kiekvieną gimusį gyvą kūdikį vieno iš tėvų (ar turimo vienintelio iš tėvų) ar globėjo prašymu. Jei tėvai arba vienas iš tėvų yra miręs, vaiko neaugina, jų (jo) valdžia apribota, vaikas nuo jų (jo) atskirtas arba tėvai yra išsituokę, pašalpa išmokama vaiką auginančiai motinai (tėvui) ar globėjui.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-168](#), 2001 01 25, Žin., 2001, Nr. 16-495 (2001 02 21)

Nr. [IX-878](#), 2002-05-09, Žin., 2002, Nr. 53-2044 (2002-05-29)

3 straipsnis. Nėštumo pašalpa besimokančioms moterims

Moterims, besimokančioms mokymo įstaigų dieniniuose skyriuose ir pagal Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymą nėštumo ir gimdymo laikotarpiu neturinčioms teisės gauti motinystės pašalpos, mokama 0,75 MGL dydžio nėštumo pašalpa kas mėnesį.

Nėštumo pašalpa besimokančioms moterims mokama pagal medicinos įstaigos išduotą pažymėjimą už 70 kalendorinių dienų iki gimdymo, suteikus nėštumo atostogas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-168](#), 2001 01 25, Žin., 2001, Nr. 16-495 (2001 02 21)

4 straipsnis. Šeimos pašalpa

Motinai (tėvui) mokama 0,75 MGL dydžio pašalpa kas mėnesį už kiekvieną vaiką nuo jo gimimo iki trejų metų per laikotarpius, kai motina (tėvas) pagal Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymą neturi teisės gauti motinystės ir (ar) motinystės (tėvystės) pašalpos arba atitinkamų išmokų pagal profesinę veiklą reglamentuojančius teisės aktus.

Pašalpa mokama vieno iš tėvų (ar turimo vienintelio iš tėvų) prašymu. Jei vienas iš tėvų yra miręs, vaiko neaugina, jo valdžia apribota, vaikas nuo jo atskirtas arba tėvai yra išsituokę, pašalpa mokama vaiką auginančiai motinai (tėvui). Už vaiką, kuris nuolat arba darbo dienomis išlaikomas (nakvynė ir maistas) valstybės ar savivaldybės finansuojamoje įstaigoje, ir už vaiką, kuriam įstatymų nustatyta tvarka nustatyta globa, ši pašalpa nemokama.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-676](#), 98.03.24, *Žin.*, 1998, Nr. 35-934 (98.04.15)

Nr. [IX-168](#), 2001 01 25, *Žin.*, 2001, Nr. 16-495 (2001 02 21)

Nr. [IX-878](#), 2002-05-09, *Žin.*, 2002, Nr. 53-2044 (2002-05-29)

4⁽¹⁾ straipsnis. Pašalpa šeimoms, auginančioms tris ir daugiau vaikų

Motinai (tėvui) už tris ir daugiau vaikų iki 16 metų ir vyresnius, iki jie baigs dienines bendrojo lavinimo mokyklas, profesinių, aukštesniųjų ir aukštųjų mokyklų dieninius skyrius, mokama 1 MGL dydžio pašalpa per mėnesį. Už ketvirtą ir kiekvieną paskesnę vaiką pašalpa didinama 0,3 MGL.

Šio straipsnio pirmojoje dalyje nurodyta pašalpa šeimai, auginančiai tris vaikus iki 16 metų ir vyresnius, iki jie baigs dienines bendrojo lavinimo mokyklas, profesinių, aukštesniųjų ir aukštųjų mokyklų dieninius skyrius, yra mokama, jeigu šeimos pajamos, tenkančios vienam jos nariui, yra mažesnės už trigubo dydžio Vyriausybės tvirtinamas valstybės remiamas pajamas.

Pašalpa mokama vieno iš tėvų (ar turimo vienintelio iš tėvų) prašymu. Jei vienas iš tėvų yra miręs, vaikų neaugina, jo valdžia apribota, vaikas nuo jo atskirtas arba tėvai yra išsituokę, pašalpa mokama vaikus auginančiai motinai (tėvui). Už vaiką, kuris nuolat arba darbo dienomis išlaikomas (nakvynė ir maistas) valstybės ar savivaldybės finansuojamoje įstaigoje, ir už vaiką, kuriam įstatymų nustatyta tvarka nustatyta globa (rūpyba), ši pašalpa nemokama.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-478](#), 97.10.23, *Žin.*, 1997, Nr. 99-2506 (97.10.31)

Nr. [IX-168](#), 2001 01 25, *Žin.*, 2001, Nr. 16-495 (2001 02 21)

Nr. [IX-878](#), 2002-05-09, *Žin.*, 2002, Nr. 53-2044 (2002-05-29), *atitaisymas skelbtas: Žin.*, 2002, Nr. 55

5 straipsnis. Vaiko globos (rūpybos) pašalpa

Fiziniam asmeniui, šeimynai arba nevyriausybinei globos institucijai, įstatymų nustatyta tvarka paskirtai likusio be tėvų globos vaiko globėju (rūpintoju), šiam vaikui išlaikyti mokama 4 MGL dydžio pašalpa kiekvieną mėnesį, kol Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse nustatytais pagrindais baigiasi vaiko globa (rūpyba).

2 dalies redakcija iki 2004 m. sausio 1 d.:

Jeigu vaikas, kuriam iki pilnametystės buvo nustatyta globa (rūpyba), tęsia mokslus dieninėje bendrojo lavinimo mokykloje sulaukęs pilnametystės, nustatyto dydžio pašalpa mokama jam pačiam, kol baigs šią mokyklą ir ją baigus iki tų pačių metų rugsėjo 1 dienos, jeigu jis tuo metu nedirba.

2 dalies redakcija nuo 2004 m. sausio 1 d.:

Jeigu pasibaigus vaiko globai (rūpybai) dėl pilnametystės, emancipacijos ar santuokos sudarymo asmuo, kuriam buvo nustatyta vaiko globa (rūpyba), toliau nenutrūkstamai mokosi dieninėje bendrojo lavinimo mokykloje arba miršta dieninėje bendrojo lavinimo mokykloje besimokančio pilnamečio, emancpuoto ar susituokusio asmens abu tėvai (turėtas vienintelis iš

tėvų), nustatyto dydžio pašalpa mokama jam pačiam, kol baigia šią mokyklą ir ją baigus iki tų pačių metų rugsėjo 1 dienos, jeigu jis tuo metu nedirba.

3 dalies redakcija iki 2004 m. sausio 1 d.:

Kai vaikas, kuriam nustatyta globa (rūpyba), įstatymų nustatyta tvarka gauna našlaičių pensiją arba alimentus, šiam vaikui išlaikyti globėjui (rūpintojui) mokama pašalpa, lygi skirtumui tarp šio straipsnio pirmojoje dalyje nustatyto vaiko globos (rūpybos) pašalpos dydžio ir gaunamos našlaičių pensijos bei gaunamų alimentų dydžio.

3 dalies redakcija nuo 2004 m. sausio 1 d.:

Kai šio straipsnio pirmojoje ar antrojoje dalyse nurodytas asmuo įstatymų nustatyta tvarka gauna našlaičių pensiją ir (arba) alimentus, vaiko globos (rūpybos) pašalpos dydis yra lygus skirtumui tarp šio straipsnio pirmojoje dalyje nustatyto vaiko globos (rūpybos) pašalpos dydžio ir gaunamos našlaičių pensijos bei (arba) gaunamų alimentų dydžio.

Už valstybės išlaikomą vaiką globos (rūpybos) pašalpa nemokama.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-676](#), 98.03.24, *Žin.*, 1998, Nr. 35-934 (98.04.15)

Nr. [VIII-985](#), 98.12.21, *Žin.*, 1998, Nr. 115-3240 (98.12.31)

Nr. [IX-878](#), 2002-05-09, *Žin.*, 2002, Nr. 53-2044 (2002-05-29)

Nr. [IX-1750](#), 2003-10-07, *Žin.*, 2003, Nr. 101-4537 (2003-10-29)

6 straipsnis. Pašalpa tikrosios krašto apsaugos tarnybos karių (prievojininkų) vaikams

Lietuvos Respublikos tikrosios krašto apsaugos tarnybos karių (prievojininkų) vaikams išlaikyti tėvų tarnybos laikotarpiu mokama 1,5 MGL dydžio pašalpa kas mėnesį.

Ši pašalpa mokama už kiekvieną vaiką motinai arba kitam faktiškai jį auginančiam asmeniui.

7 straipsnio redakcija iki 2004 m. sausio 1 d.:

7 straipsnis. Našlaičio stipendija

Vyresniems kaip 18 metų, bet nesukakusiems 24 metų nedirbantiems asmenims, kuriems iki pilnametystės buvo nustatyta globa (rūpyba), pirmą kartą įgyjantiems profesiją arba specialybę profesinių ir aukštesniųjų mokyklų dieniniame skyriuje bei bakalauro ar magistro laipsnį aukštųjų mokyklų dieniniame skyriuje, mokymosi laikotarpiu mokama 4 MGL dydžio našlaičio stipendija. Jiems paliekama teisė gauti stipendijas pagal mokymosi rezultatus. Našlaičio stipendija neskiriama pakartotinai įstojusiems į tos pačios pakopos mokymosi įstaigą bei valstybės išlaikomiems (nakvynė ir maistas) asmenims.

Šio straipsnio pirmojoje dalyje nurodytiems asmenims, įstatymų nustatyta tvarka gaunantiems našlaičių pensiją, mokama našlaičio stipendija. Ji yra lygi skirtumui tarp šio straipsnio pirmojoje dalyje nustatyto našlaičio stipendijos dydžio ir gaunamos našlaičių pensijos dydžio.

7 straipsnio redakcija nuo 2004 m. sausio 1 d.:

7 straipsnis. Našlaičio stipendija

Nedirbantiems asmenims, kuriems iki pilnametystės, emancipacijos ar santuokos sudarymo buvo nustatyta vaiko globa (rūpyba), taip pat nedirbantiems asmenims, kurių abu tėvai (turėtas vienintelis iš tėvų) yra mirę, pirmą kartą įgyjantiems bakalauro ar magistro laipsnį arba profesinę kvalifikaciją aukštųjų, aukštesniųjų ir profesinių mokyklų dieniniame skyriuje, mokymosi laikotarpiu, iki jiems sukanka 24 metai, mokama 4 MGL dydžio našlaičio stipendija. Jiems paliekama teisė gauti stipendijas pagal mokymosi rezultatus. Našlaičio stipendija neskiriama

asmenims, pakartotinai įstojusiems į tos pačios pakopos mokymosi įstaigą bei išlaikomiems (nakvynė ir maistas) valstybės ar savivaldybės finansuojamose įstaigose.

Šio straipsnio pirmojoje dalyje nurodytiems asmenims, įstatymų nustatyta tvarka gaunantiems našlaičių pensiją, našlaičio stipendijos dydis yra lygus skirtumui tarp šio straipsnio pirmojoje dalyje nustatyto našlaičio stipendijos dydžio ir gaunamos našlaičių pensijos dydžio.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-985](#), 98.12.21, *Žin.*, 1998, Nr. 115-3240 (98.12.31)

Nr. [IX-878](#), 2002-05-09, *Žin.*, 2002, Nr. 53-2044 (2002-05-29)

Nr. [IX-1750](#), 2003-10-07, *Žin.*, 2003, Nr. 101-4537 (2003-10-29)

8 straipsnio redakcija iki 2004 m. sausio 1 d.:

8 straipsnis. Pašalpa našlaičiams ir likusiems be tėvų globos vaikams įsikurti

Sukakusiems 18 metų našlaičiams ir likusiems be tėvų globos vaikams, kurie iki pilnametystės buvo globojami globos institucijose, šeimynose arba globėjų (rūpintojų), skiriama vienkartinė 50 MGL dydžio pašalpa gyvenamajam namui, butui (gyvenamajai patalpai) įsigyti arba įsikurti, jeigu jie nėra toliau valstybės išlaikomi globos institucijose.

8 straipsnio redakcija nuo 2004 m. sausio 1 d.:

8 straipsnis. Pašalpa likusiems be tėvų globos vaikams įsikurti

Asmenims, kuriems buvo nustatyta vaiko globa (rūpyba), pasibaigus vaiko globai (rūpybai) dėl pilnametystės, emancipacijos ar santuokos sudarymo, skiriama vienkartinė 50 MGL dydžio pašalpa gyvenamajam namui, butui (gyvenamajai patalpai) įsigyti arba įsikurti. Dėl šios pašalpos asmenys gali kreiptis, iki jiems sukanka 25 metai, jeigu jie nėra toliau išlaikomi (nakvynė ir maistas) valstybės ar savivaldybės finansuojamose įstaigose.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-985](#), 98.12.21, *Žin.*, 1998, Nr. 115-3240 (98.12.31)

Nr. [IX-878](#), 2002-05-09, *Žin.*, 2002, Nr. 53-2044 (2002-05-29)

Nr. [IX-1750](#), 2003-10-07, *Žin.*, 2003, Nr. 101-4537 (2003-10-29)

9 straipsnis. Lėšos pašalpoms mokėti

Lėšos pašalpoms, nurodytoms šio įstatymo 2, 4, 4⁽¹⁾, 5, 6 ir 8 straipsniuose, skiriamos iš valstybės biudžeto ir pervedamos savivaldybėms kaip specialioji dotacija.

Lėšos pašalpoms, nurodytoms šio įstatymo 3 ir 7 straipsniuose, skiriamos iš valstybės biudžeto mokymo įstaigoms skirtų asignavimų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-478](#), 97.10.23, *Žin.*, 1997, Nr. 99-2506 (97.10.31)

Nr. [VIII-676](#), 98.03.24, *Žin.*, 1998, Nr. 35-934 (98.04.15)

Nr. [VIII-985](#), 98.12.21, *Žin.*, 1998, Nr. 115-3240 (98.12.31)

Nr. [VIII-1497](#), 99.12.23, *Žin.*, 2000, Nr. 1-5 (00.01.05)

Nr. [IX-878](#), 2002-05-09, *Žin.*, 2002, Nr. 53-2044 (2002-05-29)

10 straipsnis. Atsakomybė už neteisėtą pašalpos gavimą

Asmenys, nuslėpę ar pateikę žinomai neteisingas žinias, reikalingas pašalpai skirti, ir todėl neteisėtai gavę šio įstatymo nustatytas pašalpas, privalo jas grąžinti ir sumokėti trigubo išmokėtos sumos dydžio baudą. Jei to jie nepadaro per mėnesį nuo pareikalavimo dienos, nuostoliai ir bauda išieškoma teismine tvarka pagal pašalpų mokėtojų ar įgaliotų institucijų ieškinį.

11 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Įstatymas įsigalioja nuo 1995 m. sausio 1 dienos.

Šio įstatymo 4⁽¹⁾ straipsnis įsigalioja nuo 1997 m. lapkričio 1 d.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-478](#), 97.10.23, Žin., 1997, Nr.99-2506 (97.10.31)

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-478](#), 97.10.23, Žin., 1997, Nr.99-2506 (97.10.31)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIŲ PAŠALPŲ ŠEIMOMS, AUGINANČIOMS VAIKUS, ĮSTATYMO PAPILDYMO 4(1) STRAIPSNIU IR 9 BEI 11 STRAIPSNIŲ PAPILDYMO

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-676](#), 98.03.24, Žin., 1998, Nr.35-934 (98.04.15)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIŲ PAŠALPŲ ŠEIMOMS, AUGINANČIOMS VAIKUS, ĮSTATYMO 4, 5, 9 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 1998 m. liepos 1 d.

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-985](#), 98.12.21, Žin., 1998, Nr.115-3240 (98.12.31)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIŲ PAŠALPŲ ŠEIMOMS, AUGINANČIOMS VAIKUS, ĮSTATYMO 5, 7, 8, 9 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šio įstatymo 1, 2, 4 straipsniai įsigalioja nuo 1999 m. sausio 1 d., o 3 straipsnis - nuo 2000 m. sausio 1 d.

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1497](#), 99.12.23, Žin., 2000, Nr.1-5 (00.01.05)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIŲ PAŠALPŲ ŠEIMOMS, AUGINANČIOMS VAIKUS, ĮSTATYMO 9 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2000 m. sausio 1 d.

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-168](#), 2001 01 25, Žin., 2001, Nr. 16-495 (2001 02 21)

VALSTYBINIŲ PAŠALPŲ ŠEIMOMS, AUGINANČIOMS VAIKUS, ĮSTATYMO 1, 2, 3, 4, 4(1) STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2001 m. liepos 1 d., išskyrus šio įstatymo 3 straipsnį ir 4 straipsnyje išdėstyto 4 straipsnio 1 ir 2 dalis.

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-878](#), 2002-05-09, Žin., 2002, Nr. 53-2044 (2002-05-29)

VALSTYBINIŲ PAŠALPŲ ŠEIMOMS, AUGINANČIOMS VAIKUS, ĮSTATYMO 2, 4, 4(1), 5, 7, 8 IR 9 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus 7 straipsnį, įsigalioja nuo 2002 m. birželio 1 d.

Šio Įstatymo atitaisymas skelbtas: Žin., 2002, Nr. 55 (2002-06-05)

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1750](#), 2003-10-07, Žin., 2003, Nr. 101-4537 (2003-10-29)

VALSTYBINIŲ PAŠALPŲ ŠEIMOMS, AUGINANČIOMS VAIKUS, ĮSTATYMO 5, 7, 8 STRAIPSNIŲ

PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2004 m. sausio 1 d.

*** Pabaiga ***

Redagavo: Aušrinė Trapinskienė (2003-10-30)

autrap@lrs.lt